

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА
ТЕХНОЛОГІЙ**
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІНАНСИ. ГРОШІ ТА
КРЕДИТ

Затверджено:
Протокол засідання кафедри
фінансів, обліку і оподаткування
№ 1 від 29 серпня 2023 р.
Завідувач кафедри ФОО
С.М. Шуляренко

Викладач	Андрєєва Олена Володимирівна Кандидат економічних наук, доцент
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	Андрєєва Олена Володимирівна
E-mail	cheetah2007@ukr.net
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій/ Кафедра Фінансів, обліку і оподаткування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 602 телефон: +38044 591-51-08
Консультації	Кожен вівторок та четвер з 15 до 17 м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 602 або за ZOOM посилання
Офіційна назва освітньої програми	Логістика
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань, спеціальність	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування» 073 «Менеджмент»
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова
Курс / Семестр викладання	3/5
Обсяг дисципліни	4 кредитів ECTS / 120 загальна кількість годин
Види та кількість аудиторних занять, денна/ заочна	Лекції – 24 годин / 4 годин Практичні заняття – 20 години / 4 години
Форма контролю	Іспит
Локація та матеріально-технічне	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проектор, мережа Internet.

забезпечення	
Мова викладання	Українська
Мета вивчення дисципліни	Формування у студентів знань щодо сутності та механізму функціонування таких категорій, як фінанси, гроші, кредит, грошовий ринок, процент, надання студентам теоретичної та методологічної бази, що необхідна для подальшого оволодіння практикою використання фінансових і грошово-кредитних інструментів та уміння оцінювати й аналізувати фінансову та грошово-кредитну політику, що проводиться в країні.
Загальні компетентності	ЗК04. Здатність застосовувати знання в практичній ситуації. ЗК09. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями .
Спеціальні (фахові) компетентності	СК03. Здатність визначати перспективи розвитку організації . СК12. Здатність аналізувати і структурувати проблеми організацій, формувати обґрунтовані рішення.
Програмні результати навчання	ПРН4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтовування управлінських рішень. ПРН05. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організацій.

ЧИМ ЦІКАВИЙ КУРС:

Курс дає можливість розширити світогляд та професійні компетенції, поглибивши знання з фінансів, грошей та кредиту отримавши цікаву інформацію про:

- фінанси як специфічну форму суспільних відносин;
- фінансову систему країни та функціонування фінансового механізму;
- структуру фінансового ринку: ринок грошей, ринок кредитних ресурсів, ринок цінних паперів, ринок фінансових послуг;
- роль міжнародних фінансів у розвитку фінансової системи держави;
- податкову систему держави, її структуру та функції;
- сутність бюджету, його призначення, роль та функції, бюджетний устрій і бюджетну систему країни;
- значення державного кредиту, його роль у мобілізації коштів населення, підприємства організацій;
- сутність грошей, концепції їх походження, історичні форми грошей;
- грошовий оборот, його основні сфери, закон грошового обороту;
- сутність, структуру грошового ринку, його елементи та інструменти;
- грошову систему, її склад, елементи та їх характеристику. Еволюцію грошових систем;
- монетарну політику Центробанку країни та її інструменти;
- інфляцію, її форми та причини виникнення;
- валютний ринок і операції валютного ринку;
- необхідність, сутність, функції та види кредиту;
- фінансових посередників грошового ринку та їх функції;
- міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль 1. «Фінанси»

Модуль 1. Загальнотеоретичні основи функціонування фінансів в умовах ринку

Тема 1. Сутність та функції фінансів

Предмет науки про фінанси. Фінанси - специфічна форма суспільних відносин, підсистема економічного базису. Фінанси як економічна, вартісна, розподільна, історична категорія. Специфічні ознаки фінансів, характерні риси та суспільне призначення. Мікро- і макрорівні вивчення фінансів. Фінансові категорії як форма наукового пізнання сутності фінансових відносин. Фінанси, особливості їх функціонування - економічне вчення про товарно-грошові відносини,

розширене відтворення, природу і функції держави. Функції фінансів: розподільча, контрольна, регулююча. Прояви розподільчої функції фінансів у процесі розподілу та перерозподілу валового внутрішнього продукту. Сутність контрольної функції фінансів, її реалізація в організації контролю за розподілом і цільовим використанням грошових фондів. Сутність та значення регулюючої функції фінансів у стимулюванні соціально-економічних процесів у суспільстві. Сутність і джерела формування фінансових ресурсів. Централізовані та децентралізовані фінансові ресурси. Фінансові ресурси держави, підприємств і населення.

Ключові слова: фінанси, функції фінансів, товарно-грошові відносини, валовий внутрішній продукт, фінансові ресурси.

Тема 2. Фінансова система та фінансовий механізм

Поняття фінансової системи, її структура. Сфери та ланки фінансових відносин, їх взаємозв'язки. Державні фінанси та їх ланки: державний бюджет і місцеві бюджети, державні цільові фонди; фінанси державного сектора економіки, державний кредит, резервні та страхові фонди органів державної влади.

Фінанси суб'єктів господарювання та їх роль у розвитку національної фінансової системи. Складові фінансів суб'єктів господарювання: фінанси комерційних підприємств і організацій, фінанси некомерційних підприємств та організацій. Фінансовий ринок як складова фінансової системи держави, його структура.

Фінансова політика - складова частина економічної і соціальної політики держави, її зміст і завдання, стратегія й тактика. Фінансова політика України на сучасному етапі. Поняття про управління фінансами. Об'єкти і суб'єкти управління. Органи управління фінансами та їхні функції. Фінансове планування: суть, принципи, методи, завдання. Система фінансових планів. Фінансовий контроль, його зміст, види, форми і методи фінансового контролю. Фінансове право. Правове регулювання фінансових відносин. Розвиток фінансового законодавства в Україні.

Ключові слова: фінансова система, фінансові відносини, суб'єкти господарювання, фінансова політика, фінансове планування, фінансовий баланс, фінансовий контроль, фінансове регулювання.

Тема 3. Податкова система держави

Сутність, призначення та необхідність податків. Функції податків. Характерні риси податків, відрахувань і платежів. Взаємозв'язок з іншими розподільчими категоріями (кредит, заробітна плата, собівартість, ціна). Елементи податку. Принципи оподаткування. Класифікація податків. Прямі і непрямі податки. Поняття податкової системи і методи її побудови. Структурна побудова податкової системи. Податкова система України, основні етапи її становлення. Податкова політика. Податкова служба, склад податкової служби України.

Ключові слова: податок, елементи податку, функції податку, принципи оподаткування, податкова система, етапи розвитку податкової системи.

Тема 4. Бюджет і бюджетна система держави

Сутність бюджету як економічної категорії. Призначення та роль бюджету держави. Об'єкти і суб'єкти бюджетних відносин. Функції бюджету. Показники стану бюджету - бюджетний надлишок і бюджетний дефіцит. Сутність і причини виникнення бюджетного дефіциту. Класифікація бюджетного дефіциту. Динаміка бюджетного дефіциту в Україні. Особливості державного бюджету на поточний рік.

Бюджетний устрій і бюджетна система. Бюджетний процес, його складові елементи та регламентування.

Фінансові ресурси місцевого самоврядування. Місцеві бюджети, їх роль у місцевому самоврядуванні. Поняття фінансової автономії та показники її рівня. Бюджетне регулювання. Бюджетне субсидіювання та його види: субсидії, субвенції, дотації.

Ключові слова: бюджет, функції бюджету, бюджетний дефіцит, покриття бюджетного дефіциту, бюджетний устрій, бюджетна система.

Тема 5. Державні доходи та видатки

Економічна сутність і значення державних доходів. Централізовані державні доходи: доходи державного бюджету, державний кредит, доходи державних цільових фондів. Доходи державного бюджету: їх форми, класифікація, принципи організації системи доходів бюджету та джерела їх формування. Методи формування доходів державного бюджету. Податкові надходження. Державні позики, емісійний дохід та їх значення у системі доходів бюджету. Неподаткові доходи бюджету, їх склад і призначення. Децентралізовані державні доходи. Доходи державних підприємств та організацій - складова частина державних доходів.

Сутність, характеристика, склад державних видатків. Класифікація державних видатків. Кошторис: види та його основи елементи. Сутність і роль державних цільових фондів на сучасному етапі. Класифікація державних цільових фондів і перспективи їхнього функціонування. Якісна характеристика державних видатків, принципи їх організації. Методи і форми фінансування державних витрат. Бюджетні кредити. Державні дотації. Державні гарантії.

Ключові слова: державні доходи, доходи державного бюджету, методи формування доходів державного бюджету, державні видатки, кошторис, кредити, дотації, гранти.

Тема 6. Державний кредит

Суть і значення державного кредиту. Особливості фінансових відносин, що формують державний кредит, його суб'єкти. Об'єктивна необхідність і можливість використання державного кредиту. Значення державного кредиту у фінансовому забезпеченні загальнодержавних і регіональних потреб. Форми та види державного кредиту.

Види державних боргових цінних паперів, їх характеристика та законодавче регулювання. Капітальний і поточний, внутрішній і зовнішній державний борг. Поняття державного боргу, джерела його погашення. Управління державним боргом. Кількісний аспект державного боргу та проблем його сплати в Україні.

Ключові слова: кредит, державний кредит, форми державного кредиту, капітальний борг, поточний борг, внутрішній державний борг, зовнішній державний борг, інструменти запозичення, управління боргом.

Тема 7. Фінанси суб'єктів господарювання та неприбуткових організацій

Необхідність, сутність, функції та принципи організації фінансів підприємств. Особливості організації фінансових відносин залежно від галузевих особливостей, галузей економіки, сфер бізнесу. Грошові фонди і фінансові ресурси підприємств: особливості їх формування, склад, порядок утворення і використання в умовах ринку. Економічні методи й способи формування фінансових ресурсів.

Джерела формування доходів. Поділ коштів підприємства на власні та залучені. Виручка від реалізації продукції, робіт і послуг, її розподіл. Види витрат. Собівартість продукції, робіт, послуг та її складові. Економічний зміст прибутку, його склад. Особливості формування прибутку суб'єктів господарювання різних форм власності. Види прибутків, його розподіл і використання. Фінанси неприбуткових організацій. Види, особливості та завдання неприбуткових організацій. Джерела формування та напрями використання коштів неприбуткових організацій. Благодійництво. Спонсорство. Меценатство.

Ключові слова: фінанси, підприємство, фінанси підприємств, принципи організації фінансів суб'єктів господарювання, доходи підприємств, прибуток підприємств, фінанси неприбуткових організацій.

Тема 8. Фінанси населення

Сутність фінансів населення, їх значення та зв'язок з іншими складовими фінансової системи. Джерела формування доходів населення та їх класифікація. Фактори, що впливають на

рівень доходів населення. Фактори, що впливають на розподіл доходу на споживання та заощадження. Функція споживання, функція заощадження. Мотиви утворення заощаджень населення, їх класифікація.

Сучасні тенденції формування заощаджень населення України. Фінансовий портфель громадянина, його склад: споживчий портфель, накопичувальний та інвестиційний. Фактори, що сприяють перетворенню заощаджень на інвестиції.

Ключові слова: фінанси, населення, фінанси населення, доходи населення, споживання, заощадження, інвестування.

Тема 9. Фінансовий ринок

Роль фінансового ринку у ринковій економіці. Фінансовий ринок як механізм міжгалузевого перебігу капіталу, та перерозподілу коштів. Функції фінансового ринку, його структурні складові: грошовий ринок, ринок капіталів, ринок банківських кредитів, ринок цінних паперів, страховий ринок. Взаємозв'язок складових фінансового ринку.

Фондовий ринок: особливості та роль у розвитку ринкової інфраструктури. Первинний і вторинний ринки цінних паперів. Біржовий та позабіржовий обіг фондових цінностей. Характеристика основних видів цінних паперів, їх класифікація. Фінансові інститути ринку. НБУ на ринку державних цінних паперів. Проблеми та перспективи розвитку фінансового ринку України.

Ключові слова: фінансовий ринок, грошовий ринок, ринок капіталів, біржа, фінансові посередники, цінні папери.

Тема 10. Міжнародні фінанси

Сутність, призначення та роль міжнародних фінансів. Міжнародна фінансова інтеграція та її вплив на фінансові інтереси суверенних країн і регіонів. Поняття зовнішньоекономічної діяльності, її форми, види, суб'єкти. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності як складова загальної зовнішньоекономічної політики держави. Інструменти, форми та засоби регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Валютні відносини та їх державне регулювання в Україні.

Ключові слова: міжнародні фінанси, зовнішньоекономічна діяльність, регулювання зовнішньоекономічної діяльності, валютна політика, валютна система, міжнародні валютно-фінансові організації.

Модуль 2. «Гроші та кредит»

Тема 1. Походження, сутність та функції грошей

Економічна сутність грошей, концепції їх походження. Історичні аспекти зміни форм грошей та їх характеристика. Функції грошей і механізми їх взаємодії. Історичні аспекти походження гривні. Аутентичні слов'янські грошові системи: кунна грошова система, гривнева грошова система. Роль грошей у ринкової економіці.

Ключові слова: гроші, функції грошей, форми грошей, еволюція грошей.

Тема 2. Грошовий оборот і грошова маса

Грошовий оборот. Сукупний грошовий оборот та оборот грошей у межах індивідуального капіталу. Суб'єкти грошового обороту. Структура сукупного грошового обороту. Основні сфери грошового обороту: безготівковий, готівковий, співвідношення між ними. Грошова маса. Грошові агрегати їх структура, призначення, аналіз. Роль Центробанку країни в регулюванні грошової маси. Грошова база. Закон грошового обігу. Швидкість обігу грошей та фактори що її визначають.

Ключові слова: грошовий оборот, готівкові гроші, безготівкові гроші, маса грошей, грошовий агрегат.

Тема 3. Грошовий ринок

Сутність грошового ринку. Основні канали, елементи та інструменти грошового ринку. Структура грошового ринку. Попит на гроші. Основні мотиви сукупного попиту на гроші. Чинники, що визначають параметри попиту на гроші. Пропозиція грошей. Загальні теоретичні положення пропозиції грошей. Механізм формування пропозиції грошей. Роль кредитної системи у формуванні пропозиції грошей.

Ключові слова: гроші, грошовий ринок, попит на гроші, пропозиція грошей, мотиви попиту, ціна на гроші.

Тема 4. Грошові системи

Поняття грошової системи. Склад грошової системи. Елементи грошової системи та їх характеристика. Еволюція грошових систем. Державне регулювання грошового обороту і місце в ньому фінансово-бюджетної та грошово-кредитної політики. Грошово-кредитна політика, її цілі та інструменти. Становлення та розвиток грошової системи України.

Ключові слова: гроші, грошова система, еволюція грошових систем, монометалізм, біметалізм, Центробанк, регулювання, грошова політика.

Тема 5. Інфляція та грошові реформи

Сутність інфляції та її основні форми: повзуча, галопуюча, гіперінфляція. Причини інфляції, її еволюція. Інфляція попиту. Інфляція витрат. Показники вимірювання інфляції. Соціально-економічні наслідки інфляції. Особливості інфляційного процесу в Україні.

Грошові реформи як радикальні заходи негативних наслідків інфляції. Класифікація грошових реформ. Грошова реформа в Україні.

Ключові слова: гроші, інфляція, види інфляції, індекс інфляції, причини інфляції, Центробанк, монетарна політика, грошова реформа.

Тема 6. Валютний ринок і валютні системи

Сутність та класифікація валют. Валютний курс, фактори, що впливають на нього та порядок його визначення. Регулювання валютних курсів. Загальна характеристика та структура валютного ринку. Елементи та інструменти валютного ринку. Операції валютного ринку. Валютні ризики і методи валютного страхування. Суть міжнародних валютних відносин.

Поняття валютної системи її елементи. етапи розвитку і їх характеристика. Основні елементи національної валютної системи

Ключові слова: валюта, валютний курс, режим конвертації, валютний ринок, операції, ризик, валютна система.

Тема 7. Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм

Загальні методологічні основи кількісної теорії грошей. Постулати абстрактної теорії грошей. Монетарна теорія грошей і її основні напрями: класична і неокласична теорії грошей, сучасний монетаризм. Основні аспекти грошово-кредитної політики Центробанку у світі сучасного монетаризму.

Ключові слова: гроші, теорії грошей, грошова політика, монетаризм, Центробанк.

Тема 8. Кредит у ринковій економіці

Теорії кредиту. Необхідність, сутність та функції кредиту. Види кредиту. Сутність, організація та технологія банківського кредитування. Кредитний ризик і способи його мінімізації.

Роль кредиту в умовах розвитку національної економіки та його межі.

Ключові слова: кредит, теорії кредиту, банк, банківський кредит, кредитний ризик, процент.

Тема 9. Фінансові посередники грошового ринку

Сутність та функції фінансового посередництва: ознаки посередництва та його еволюція, функції фінансового посередництва. Фінансово-кредитна система та характеристика її елементів:

структура фінансово-кредитної системи, банківські інститути, основні види небанківських фінансових інститутів та їх розвиток в Україні.

Ключові слова: грошовий ринок, фінансовий посередник, комерційний банк, банківська система, Центробанк.

Тема 10. Центральні банки

Центральний банк – орган державного грошово-кредитного регулювання економіки: роль, значення, функції та організація діяльності центральних банків. Історія появи та розвитку Центробанків.

Національний банк України (НБУ): особливості створення, діяльність і перспективи розвитку. Функції НБУ. Емісія готівки та організація грошового обігу. Реалізація грошово-кредитної політики Центробанком країни.

Ключові слова: Центробанк, комерційний банк, банківська система, регулювання, рефінансування, емісія грошей, монетарна політика.

Тема 11. Комерційні банки

Суть та призначення комерційних банків, їх класифікація та правова основа діяльності. Принципи діяльності комерційних банків, їх функції. Банківські ресурси та їх структура. Загальна характеристика банківських операцій.

Активні та пасивні операції комерційних банків, їх характеристика. Ризики в банківській діяльності та способи їх мінімізації. Сучасні тенденції розвитку банківського ринку України.

Ключові слова: комерційний банк, банківська система, Центробанк, банківські ресурси, операції комерційного банку, ризик банківської діяльності, регулювання.

Тема 12. Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною

Міжнародні валютно-кредитні інститути, її основні функції та співпраця з Україною. Міжнародний валютний фонд (МВФ) і його діяльність в Україні. Світовий банк та його співробітництво з Україною. Діяльність ЕБРР в Україні. Регіональні фінансово-кредитні Установи.

Ключові слова: міжнародні фінансові інститути, кредитування, Центробанк, МВФ, ЕБРР.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії (до 5 балів).

Максимальна сума становить 5 балів за кожне заняття.

Самостійна робота

Написання та захист реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді доповіді та/або презентації оцінюються у 10 балів.

Контроль - Залік

Здобувач отримує підсумкову оцінку за результатами поточного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, становить 100.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання

			виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	В	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		С	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	Д	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		Е	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

ІНФОРМАЦІЙНО - МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Силабус навчальної дисципліни.
3. Конспект лекцій.
4. Слайдові презентації (у програмі Power Point)
5. Матеріали у Гугл класі з дисципліни.
6. Перелік питань до заліку.

Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ: <https://library.duit.in.ua>

Список рекомендованої літератури

Базова:

1. Александрова М.М. Маслова С. О. Гроші. Фінанси. Кредит. Навчально-методичний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2002, 336 с.
2. Близнюк О.П., Лачкова Л.І., Оспіщев В.І. Фінанси: Навч. посіб К.: Знання, 2008, 415 с.
3. Василик О.Д., Василик О.О. Теорія фінансів: Підручник. К.: НІОС, 2007, 416 с.
4. Василик О.Д. Бюджетна система України: Підручник. О.Д. Василик, К.В. Павлюк К.: Центр навчальної літератури, 2004, 406 с.
5. Гроші та кредит: підручник / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 892 с. URL: https://D:/DOCS/Downloads/Dziubluk_G_roshi_ta_kredyt.pdf
6. Гроші та кредит: Підручник за ред. М.І. Савлука К.: КНЕУ, 2006, 722 с.
7. Гроші та кредит: Підручник Б. І. Івасів. К.: ТАНГ, 2005, 528 с.
8. Ільчук В.П., Андрєєва О.В. Гроші та кредит. Навчально-методичний посібник. К.: ДЕДУТ, 2013, 263 с.
9. Кремень О.І. Фінанси: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури. 2016, 412с.
10. Кудряшов В.П. Фінанси: Навчальний посібник. Херсон, 2012, 312 с.
11. Михайловська О.В. Фінанси в схемах і таблицях: Навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2014, 386с.
12. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія): Навчальний посібник. К.: КНЕУ, 2010, 218 с.
13. «Про банки і банківську діяльність» Закон України від 7.12.2000 № 2121 - III. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
14. «Про валюту і валютні операції» Закон України від 21.06.2018 № 2473-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>
15. «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» Закон України від 15.03.2022 № 2120 - IX UR:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#Text>
16. «Про інвестиційну діяльність» Закон України від 18.09.1991 № 1560. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Tex>
17. «Про Національний банк» Закон України від 20.05.1999 № 679 - XIV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679-14>
18. «Про обіг векселів в Україні» Закон України від 05.04.2001 № 2374 - III. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2374-14>
19. «Про платіжні послуги» Закон України від 30.06.2021 №1591 - IX. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
20. «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» Закон України від 23.02.2012 № 4452-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main/4452-17>
21. «Про споживче кредитування» Закон України від 15.11.2016 №1734 - VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1734-19>
22. «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» Закон України від 12.01.2001 2664-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>
23. Навчальний посібник: Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Гроші та кредит: навч. посіб.; уклад.: М.М. Дученко, Ю.О. Єрешко, О.А. Шевчук. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018, 108 с. URL: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/2>
24. Фінанси: навчальний посібник / І. В. Жравльова, О. В.Гаврильченко, О. П. Полтініна та ін; за заг. ред. д. е. н, професора І. В. Журавльової. Харкі: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017, 330 с. URL:<http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/1>
25. Фінанси. Підручник. за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. 2-ге вид. переробл. і доповн. К.: Знання. 2012, 687 с

Допоміжна

1. Brealey R. A. & Myers S. C. Principles of corporate finance. New York: McGraw-Hill, 2011, 976 р.

2. Brigham E. F. & Houston J. F. Fundamentals of financial management / E.F. Brigham. Mason: Cengage Learning, 2009. 752 p.
3. Financial risk: manager handbook / Ed. by Ph. Jorion. London: John Wiley & Sons, 2003, 736 p.
4. Graham J., Smart S. B. & Megginson W. L. Corporate finance: linking theory to what companies do. Mason: South-Western Cengage Learning, 2009, 1008 p.
5. Mielton Friedman, Anna Jacobson Schwartz A Monetary History of the United States, 1867–1960, Prienceton University Press (November 1, 1971), 888.
6. Офіційний сайт інформаційного агентства «Мінфін». URL: <https://minfin.com.ua/ua/>
7. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/control/uk/index>

Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)
[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ](#)

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується [«Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ»](#).